

Referat - Møte i faglig råd for helse- og oppvekstfag

Dato: 04.12.2025 kl. 10.00 -15.00

Sted: Utdanningsdirektoratet - Møterom 10

Rådsmedlemmer:

Medlem	Varamedlem	Deltok på møtet
Arbeidsgiversiden		
Silje Paulsen Spekter	Nina Lystad Spekter	Forfall
Eva Aronsen Virke	Ikke mottatt forslag Virke	Forfall
Karine Lee Blomstørn KS (Arbeidsgiver)	Odd Joar Svenssin KS (Arbeidsgiver)	Karine Lee Blomstorm KS (Arbeidsgiver)
Tone Beate Trones KS (Arbeidsgiver)	Sølvi Kaland Sture KS (Arbeidsgiver)	Tone Beate Trones KS (Arbeidsgiver)
Vibeke Scheele Moe NHO (Service og Handel/ Norges frisør- og velværebedrifter)	Isabell Renate Ødegården NHO (Service og Handel/ Norges frisør- og velværebedrifter)	Vibeke Scheele Moe NHO (Service og Handel/ Norges frisør- og velværebedrifter)
Arbeidstakersiden		
Einar Hanisch YS Delta	Bente Svenum YS Delta	Einar Hanisch YS Delta
Bodil Røkke YS Parat (Farmasiforbundet)	Daniel Bøhn Rayner YS Parat	Forfall
Tonje Thorbjørnsen LO (Fagforbundet)	Eskild Hustvedt LO (Fagforbundet)	Tonje Thorbjørnsen LO (Fagforbundet)
Ingri Bjørnevik LO (Fagforbundet)	Morten Lindhard LO (Fagforbundet)	Ingri Bjørnevik LO (Fagforbundet)
Helge Sporsheim LO (Stat)	Oscar Aaslund Hovin LO (Fagforbundet)	Helge Sporsheim LO (Stat)
Skoleeier		
Catrine Utne Pettersen KS	Ståle Østrem KS	Catrine Utne Pettersen KS
Anette Granlund Haukanes KS	Malin Skeie KS	Anette Granlund Haukanes KS
Lærerorganisasjon		
Tord Reiersen Kommedal Utdanningsforbundet	Gøril Stokke Nordlie Utdanningsforbundet	Forfall
Kine Arnesen Utdanningsforbundet	Carina Aalberg Utdanningsforbundet	Forfall
Siv Anita Prestøy Skolenes Landsforbund	Elisabeth Johnsen Skolenes Landsforbund	Forfall
Elevrepresentasjon		
Zaid Norzai Elevorganisasjonen	Ingen vararepresentasjon	Forfall
Andre organisasjoner		
Tone Hee Åker Helsedirektoratet (observatør)	Lennart Lee Lock	Forfall
Utdanningsdirektoratet		

Celine Berglie (Vikar for Sanja Jakobsons)		
Eirik Bertelsen		
Gøril Groven		
Marianne Elgen Bøhler		

Sak 1-3-25: Godkjenning av innkalling og dagsorden

KS sine prosjekter Menn i helse, Tørn og Jobbvinner har laget en rekrutteringsfilm om å velge å bli helsefagarbeider. Filmsnutten ble vist innledningsvis i møtet. Lenke til filmsnutten her: <https://youtu.be/nSHFN4vCfSc>

Vedtak

FRHO godkjente innkalling og dagsorden.

Sak 2-3-25: Modulstrukturert opplæring: Mulighet for å utvide med flere lærefag v/Eirik Bertelsen

Bakgrunn for saken

Utdanningsdirektoratet har mottatt rådets tilbakemelding og vil ta opp de aktuelle problemstillingene til drøfting på rådsmøtet.

Fra diskusjon i rådsmøtet:

Saksbehandlere fra Udir, Eirik Bertelsen og Thea Bru, innledet til saken. Siden det er ny oppnevningsperiode og nye medlemmer i faglige råd, innledet de generelt om modulstrukturert opplæring innledningsvis. Se PowerPoint-presentasjon i SharePoint. I tillegg berørte de bekymringer FRHO har meldt inn spesielt, blant annet i sitt brev vedrørende modulstrukturering av Barne- og ungdomsarbeiderfaget. Bertelsen informerte om at rådet vil få en skriftlig tilbakemelding på sitt brev.

Følgende kommentarer/spørsmål ble reist i møtet:

- Er det en minimumstid for opplæringsløpet i modulstrukturert opplæring, eller kan du i teorien gå rett opp til fag- og svenneprøven?
Svar: Ja, i teorien kan man det. Men da bør kandidaten veiledes inn i en annen ordning, f.eks. praksiskandidatordningen. I praksis er ikke dette et problem.
- Angående fagbrev på jobb-ordningen: Den er frivillig for fylkeskommunen å tilby, og finansieringen varierer fra fylkeskommune til fylkeskommune. Det etterlyses en styrking av denne ordningen.
- Det er et ønske med bedre informasjon på Udir sine nettsider knyttet til modulstrukturert opplæring. Blant annet etterlyses det en redegjørelse av forskjellene mellom de ulike ordningene (fagbrev på jobb, praksiskandidat, modulstrukturert).
- I forlengelse av bedre informasjon ble det også påpekt hull i informasjonen på Udir sine nettsider knyttet til modulstrukturert opplæring og sluttkompetanse: det står at

sluttkompetansen er det samme i modulstrukturert opplæring som i ordinært løp. Dette er ikke nødvendigvis korrekt mtp fellesfagene og muligheten for generell studiekompetanse. Fylkeskommunen har imidlertid veiledningsplikt, og på deres hjemmesider er det ofte god og oppdatert informasjon.

- Har Udir vurdert å redusere antall ordninger/veier til fag- og svennebrev? Ofte er argumentasjonen ved å opprette ordninger at det skal forenkles, men alle de ulike ordningene kan også oppleves som forvirrende.
- Med så mange ulike ordninger er det også en bekymring knyttet til prøvenemnder og kvalitet. Det er viktig med «mengdetrening», men blir dette neglisjert på bekostning av effektivitet? Det er viktig med en styrking av prøvenemnder. Samtidig må man ikke undervurdere prøvenemndenes vurderingskompetanse.
- I arbeidet med modulstrukturering er det viktig med forankring hos alle relevante aktører. Dette vil bidra til å forhindre fallgruver.
- Flere understreker viktigheten av at ordningen har legitimitet og at det ikke blir en enklere vei til fag- og svennebrev enn andre ordninger. Det er et press på at flere skal ta fag- og yrkesopplæring og at flere skal bestå, men dette må ikke gå utover kvaliteten.
- Det foreslås en evaluering av ordningen nå som flere fag har vært modulstrukturerte i 1 år.

Basert på kommentarene og spørsmålene fra rådet, ble det fra Udir sin side poengtert viktigheten av at modulstrukturert opplæring ikke skal være et «B-fagbrev». Det er også viktig med ansvarsfordeling mellom ulike forvaltningsnivåer, samt forankring. Rådsmedlemmene er også en viktig del av forankringsarbeidet. Udir ønsker å følge opp informasjonen som formidles via udir.no.

Udir viste videre til brevet fra FRHO om innføring av modulstrukturert opplæring i Barne- og ungdomsarbeiderfaget, med forespørsel om det var noe ytterligere rådet ønsket å legge til. Udir kunne samtidig informere om at IMdi har sendt innspill om å modulstrukturere barne- og ungdomsarbeiderfaget. FRHO hadde følgende kommentarer:

- Det er en bekymring for at modulstrukturering av faget vil føre til ytterligere press på fylkeskommunenes økonomi.
- Barne- og ungdomsarbeiderfaget omfatter mer enn barnehagen – det er derfor viktig at man ser alle de ulike nivåene i sammenheng.
- Rådets utviklingsredegjørelse bør utgjøre en del av kunnskapsgrunnlaget i vurderingen.
- Barne- og ungdomsarbeiderfaget er et av de største fagene i vgo, og det i seg selv er grunn for å vente til ordningen er mer etablert. Dette knytter seg både til økonomiske og administrative konsekvenser, samt risikoer man utsetter en stor elevgruppe for.

Udir avsluttet med å vise til at det å modulstrukturere opplæringsløp er en omfattende prosess, der rådet er en viktig aktør. Blant annet må det eventuelt settes ned læreplangruppe på anbefaling av rådet, samt offentlig høring. En eventuell modulstrukturering av barne- og ungdomsarbeiderfaget vil med andre ord ikke være aktuelt før tidligst i 2027.

Vedtak

FRHO venter på skriftlig svar fra Udir på sin henvendelse angående modulstrukturering av barne- og ungdomsarbeiderfaget.

Videre tas saken til orientering.

Sak 3-3-25: Europass fagbeskrivelser, kvalitetssikring av fagbetegnelser / yrkestitler

Bakgrunn for saken

Utdanningsdirektoratet har hatt en gjennomgang av de engelske fag- og yrkesbetegnelsene.

Engelsk oversettelse av fagbetegnelsene står i læreplanene for fag mens engelsk oversettelse av yrkesbetegnelsen finnes på vilbli.no. I noen tilfeller finner vi uoverensstemmelser mellom fagbetegnelsen og yrkesbetegnelsen. Dette vil vi nå harmonisere.

Noen av de nye fagene har ikke engelsk oversettelse. Her har vi foreslått både fagbetegnelse og yrkesbetegnelse. Fag- og yrkesbetegnelsene skal gjenspeile Innholdet i læreplaner for fag.

Forslag til engelske fag- og yrkesbetegnelser:

Barne- og ungdomsarbeiderfaget	Child Care and Youth Worker	Child Care and Youth Work
Helsearbeiderfaget	Health Worker	Health Work
Hudterapifaget	Skin Therapist	Skin Therapy

Spørsmål til faglig råd

Vi vil starten prosess med vårt oversetterbyrå, men vil i tillegg spørre faglig råd om rådet og/eller noen i deres nettverk har noen innspill til forslagene.

Frist

5. januar 2026 til unni.teien.@udir.no

Fra rådsmøtet:

Rådet mener fag- og yrkesbetegnelsen til Barne- og ungdomsarbeiderfaget og Hudterapifaget er beskrivende. Når det gjelder Helsearbeiderfaget mener rådet betegnelsene er for generelle, og anbefaler derfor følgende betegnelser: *Healthcare worker* og *Healthcare work*.

Vedtak

Fagansvarlig sender inn rådets anbefaling til saksbehandler i Udir innen fristen 5. januar.

Sak 4-3-25: Europass fagbeskrivelser – fagpersoner som skal bistå i arbeidet

Bakgrunn for saken

Det vises til sak 2-2-25 *Utvikling av Europass fagbeskrivelser – opptil 5 nye fag*, hvor rådet er bedt om å foreslå fagpersoner som kan bidra i arbeidet med å utvikle Europass fagbeskrivelser. Nedenfor finner dere en oversikt over fagene og de fagpersonene vi så langt har mottatt forslag om.

*Tomme felt indikerer at det ikke er mottatt noen forslag

HO: Helsesekretær		
HO: Tannhelsesekretær		
HO: Apotektekniker		
HO: Ambulansefag	1.Christin Haslestad	
HO: Portørfaget	1. Leif Moen	2. Lasse Haugland

Fra rådsmøtet:

Einar Hanisch spilte inn Elisabeth Nordnes som fagperson til Helsesekretær.

Tonje Thorbjørnsen spilte inn xx som fagperson til Helsesekretær.

Rådet ønsker at skolesiden også spiller inn forslag til fagperson, henholdsvis i tannhelsesekretær (2stk), apotektekniker (2stk) og ambulansefag (1 stk).

Rådet oppfordrer også Udir til å sende en henvendelse til gamle læreplangrupper i de respektive fagene for å finne aktuelle fagpersoner. Udir oppfordres også til å ta kontakt med Resursskolen Ulsrud (ved kontaktperson margrethe.kristiansen@osloskolen.no), særlig mtp fagpersoner i apotektekniker.

Vedtak

Rådet oppfordrer Utdanningsforbundets og Skolenes Landsforbunds representanter til å sende inn forslag til fagpersoner. Forslagene sendes inn til Udir, som deretter oppfordres til å ta kontakt med tidligere læreplangrupper og Resursskolen for rekruttering av flere fagpersoner.

Sak 5-3-25: Tilrettelegging av skriftlig sentralt gitt eksamen i yrkesfag på vg3-nivå v/Marianne Elgen Bøhler

Bakgrunn for saken

Kunnskapsdepartementet har i oppdragsbrev 2025-14 gitt Udir i oppdrag om å komme med forslag til endringer i eksamensordningen for å tilrettelegge eksamen bedre for kandidatgruppen. Oppdraget skal ses i sammenheng med forsøk med skriftlig-muntlig eksamen i yrkesfag og oppdrag 2025-04 om å utrede et sikrere og bedre eksamenssystem i videregående opplæring.

I oppdraget viser departement til at dagens ordning ikke legger godt nok til rette for kandidater som har faglige forutsetninger for å bestå fagprøven, men som har utfordringer med å uttrykke seg skriftlig innenfor rammen til skriftlig eksamen. Departementet mener det er nødvendig å gjøre dagens eksamen før fag- og svenneprøven mer fleksibel og tilpasset kandidatenes situasjon.

Oppdraget gjelder for kandidatene som tar 3103-eksamen og ikke følger et normalt opplæringsløp. Dette innebærer blant annet praksiskandidater, kandidater som har gjennomført modulstrukturert opplæring og fagbrev på jobb. Praksiskandidatene oppfattes som en spesielt sårbar gruppe i dette oppdraget, da de står alene med alt ansvaret for utdanningen sin. Lærlinger som følger 2+2 modellen er ikke inkludert i dette oppdraget, da de følger et ordinært opplæringsløp.

Direktoratet har tidligere (2022) utredet eksamensordningen for praksiskandidater med mål om å gjøre den mer fleksibel. Utredningen kom med en rekke anbefalinger, blant annet:

- Utprøving av en obligatorisk prøve med en sentralt gitt oppgavebank i større fag.
- Å prøve ut en skriftlig-muntlig eksamensform i enkelte fag.
- Å flytte ansvar for sensur fra fylkeskommunen til statsforvalteren.
- Vurdere om oppmeldingsfristen til eksamen kan utvides.
- Økt informasjon, veiledning og oppfølging av praksiskandidater.

Andre tiltak, eksempelvis godkjent/ikke godkjent som vurderingsuttrykk, er også relevante.

Utfordringsbildet

Dagens og framtidens arbeidsmarked stiller økte krav til formell kompetanse, noe som gjør det vanskelig å delta uten fullført videregående opplæring. Stadig flere unge står utenfor arbeidslivet, samtidig som at andelen som mottar velferdsytelser øker. Ifølge SSB vil Norge mangle arbeidstakere med yrkesfaglig bakgrunn fram mot 2040. Navs Bedriftsundersøkelse 2022 viser at yrker knyttet til enkelte fagbrev har blant den største mangelen i arbeidslivet, samt at mangelen vedvarer over tid. NHOs kompetansebarometer viser at opp mot 70 % av bedrifter har et udekket kompetansebehov, og ifølge NHOs bedriftsundersøkelse svarer 64 % av virksomhetene at de har behov for å rekruttere personer med fag- eller svennebrev. Små fødselskull de neste 20 årene forsterker denne samfunnsutfordringen ytterligere ved at arbeidslivets behov ikke vil bli dekket av tilstrekkelig kompetanseutvikling fra ungdom. NHO peker derfor på et behov for bedre insentiver for etter- og videreutdanning for voksne.

Fylkeskommunene har gjennomført en spørring der de fremhever en rekke utfordringer knyttet til dagens ordning, herunder:

- Digital kompetanse: Flere kandidater, spesielt eldre, har utfordringer med å bruke en datamaskin. Datamaskinen er ikke et verktøy alle kandidatene benytter mye til daglig på arbeidsplassen eller privat, de bruker derfor lang tid på å finne fram, skrive og uttrykke seg digitalt. De sliter og med bruken av digitale verktøy som «tekst til tale».
- Språkutfordringer: Knyttet til at det er en høy andel kandidater som har norsk som andrespråk som tar eksamen. Selv om de kan beherske yrket har de ofte ikke lært seg tilstrekkelig norsk for å kunne lese, tolke og svare på oppgaveteksten.

- Lese- og skrivevansker: Flere av kandidatene har store lese- og skrivevansker. Fylkeskommunen har inntrykk av at det er en større andel med lese- og skrivevansker i denne kandidatgruppen enn blant de som tar eksamen innenfor "skolefagene". Det er derimot flere som ikke har blitt utredet.
- Taus kunnskap: Taus kunnskap kan være et resultat av at flere kandidater har språkutfordringer, lese- og skrivevansker og at oppgavene er for akademiske. Flere fylkeskommuner peker på at de er i kontakt med kandidater som har lang arbeidserfaring innenfor fagfeltet, men som ikke klarer å prestere på en 5 timers skriftlig eksamen.

Fylkeskommune viser også til at dersom en ikke gjør endringer i dagens ordning vil dette innebære at en bidrar til å stenge mange dyktige fagarbeidere ute. Fylkeskommunen fremhever videre at de mener en obligatorisk prøve med en sentralt gitt oppgavebank i større fag (også kjent som «førerkortmodellen») er det mest hensiktsmessige tiltaket.

Høring ifbm. vurderingsordninger for modulstrukturert opplæring¹

Åtte av de faglige rådene ga innspill til denne høringen som tok for seg tilstøtende problemstillinger til det som er nevnt over, herunder:

1. Karakteruttrykket godkjent/ikke godkjent som vurderingsuttrykk for enkeltmodulene.
- Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk, faglig råd for frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign, faglig råd for helse- og oppvekst, faglig råd for håndverk, design og produktutvikling, faglig råd for naturbruk, faglig råd for restaurant- og matfag og rådet for teknologi- og industrifag, støttet dette forslaget.²
- Faglig råd for elektro- og datateknologi uttalte at gjennomført/ikke gjennomført er et mer egnet vurderingsuttrykk.
2. Krav om sentralt gitt eksamen før oppmelding til fag- eller svenneprøven
- Alle de faglige rådene støttet forslaget.

En gjennomgående tilbakemelding i høringen er at eksamen i større grad bør tilpasses målgruppen. Flere instanser pekte på behov for å se på påmeldingsfrister og/eller antall eksamensperioder i året.

Spørsmål til faglig råd

Vi ber faglig råd om å vurdere:

1. Hva anser dere som formålet med sentralt gitt skriftlig eksamen innen 3103-kodene?
2. Kjenner faglig råd seg igjen i utfordringene knyttet til digitale ferdigheter, språkferdigheter, lese-skrivevansker og taus kunnskap? Har dere andre kommentarer knyttet til disse utfordringene?
3. Ser dere andre utfordringer knyttet til sentralt gitt skriftlig eksamen for denne kandidatgruppen (praktiske, faglige osv.)?
4. Hva tenker dere kan være konsekvensen dersom vi ikke iverksetter noen tiltak i forbindelse med skriftlig sentralt gitt eksamen?

Frist

15. januar 2026 til marianne.elgen.bohler@udir.no

Fra diskusjon i rådsmøtet:

Saksbehandler i Udir, Marianne Elgen Bøhler, innledet til saken. Se presentasjonen i SharePoint.

FRHO hadde følgende innspill og kommentarer:

- Organisasjonene har tidligere vært med på å utvikle flere ulike veier til eksamen under forutsetning og med mål om at man bygger opp et system der sluttkompetansen er like god uavhengig av hvilken vei man har gått. Derfor stilles det spørsmål ved at man i denne bestillingen/utredningen har som argumentasjon å endre eksamen sånn at det blir lettere å bestå/komme igjennom for enkelte grupper.
- Rådet er enige i utfordringsbilde som skisseres opp i sakspapirene. Rådet stiller likevel spørsmål ved om utfordringsbilde er god nok grunn for å endre eksamen, og stiller målet om at flest mulig gjennomfører opp mot hensynet til kvalitet.
- For fagene i HO er krav til skriftlige, muntlige og digitale ferdigheter helt essensielt for å beherske yrket. Dette er også krav i henhold til læreplanen i de ulike fagene. Rådet kan derfor ikke støtte at man tilpasser eksamen slik at disse ferdighetene ikke har stor betydning.
- Betegnelsen «taus kunnskap» blir mye brukt, men må brytes mer ned for at det skal gi mening.
- Rådet poengterer at vi har en annen arbeidsstokk enn tidligere, og at vi er avhengig av flere fagarbeidere. Rådet er innforstått med at dette skaper noen konsekvenser og at man må se på mulige tiltak. Likevel kan ikke dette gå på bekostning av kvalitet på fag- og svenneprøven. Det er også viktig at man skiller mellom ulike fag når man vurderer tiltak, f.eks. vil viktigheten av skriftlige/muntlige/digitale ferdigheter variere mellom en helsefagarbeider og rørlegger.
- Rådet anerkjenner behovet for å bygge om, men understreker at det ikke må bety å bygge ned.

Saksbehandler i Udir understreket at sakspapirene ble sendt ut identisk til alle de ti faglige rådene, og at man derfor ikke har tilpasset bestillingen til ulike fag. For det vil være variasjoner avhengig av fag. Det er ikke hensikten å senke kravene eller kvaliteten på fag- og svenneprøven, men det er ønskelig å vurdere om man kan gjøre noen grep for å tilpasse for flere.

Vedtak

Catrine Utne Pettersen og AU lager utkast til svar som legges ut på rådets SharePoint-side. Rådsmedlemmene får mulighet til å kommentere, men med kort frist.

Sak 6-3-25: Spørreundersøkelse i regi av nasjonalt senter for yrkesfag v/Gøril Groven

Bakgrunn for saken

De faglige rådene inviteres med dette til å gi innspill direkte til Nasjonalt senter for yrkesfag (NSY) om hvilke problemstillinger og temaer vi bør prioritere i vår FoU-innsats og i mobilisering av nye samarbeid som vil styrke yrkesfagene. Formålet med undersøkelsen er å sikre god relevans og innretting i NSYs aktiviteter allerede i etableringsfasen.

NSY ble offisielt åpnet 20.08.25. Senteret er lokalisert i Molde, og har per d.d. to ansatte (leder Konrad Lillevevang og analytiker Gøril Groven). To nye ansatte (forretningsutviklere) starter 15.12.25, og en ny stilling (analytiker) er lyst ut med søknadsfrist 16.11.25.

NSY skal arbeide aktivt med forskning, utvikling og innovasjon og skal fungere som en koblingsboks for samarbeid mellom ulike aktører innenfor yrkesfagene både nasjonalt og internasjonalt. I KDs tildelingsbrev til Udir for 2025 er en oppdragsbeskrivelse for senteret (se vedlegg).

Viktige innspill fra NSYs interessenter

NSY er i en oppstartsfasen og vi ønsker å bli kjent med og lære av våre interessenter. For å samle innspill bruker vi et digitalt spørreskjema som først går til de faglige rådene, og deretter til en bredere interessentgruppe. Undersøkelsen har en åpen og eksplorerende tilnærming fordi vi ønsker deres innspill om viktige temaer, satsingsområder og utfordringsbilder – uavhengig hva som finnes fra før av etablerte samarbeidsstrukturer eller kunnskapsgrunnlag.

Om spørreundersøkelsen

Spørreundersøkelsen er digital og består av ca. seks kvalitative spørsmål med såkalt fritekst som svartype, dvs. at det kan skrives et svar på inntil 4000 tegn per spørsmål (tilsvarer en til halvannen A4 side med tekst). Etter å ha fått arbeidet med spørsmålene i fellesskap, sendes ett svar fra hvert faglig råd. Undersøkelsen administreres i programmet Questback, og det er NSY som mottar og behandler svarene.

Undersøkelsen tar for seg to hovedområder. For det første ønsker vi innspill til **tematisk innretning på NSYs prosjekter og aktiviteter tilknyttet forskning, utvikling og innovasjon** – herunder kunnskapshull eller utfordringer vi bør gripe fatt i, på kort og lang sikt.

For det andre ønsker vi innspill som retter seg mot hvilke **aktører NSY bør være i kontakt med i arbeidet fremover**, f.eks. næringsklynger, kompetansemiljø og relevante offentlige aktører som er tilknyttet deres respektive fagområder. I denne sammenheng ønsker vi også innspill til aktuelle møtearenaer NSY bør være kjent med og/eller delta på.

NSY vil gjøre en analyse av svarene og bruke innsikten i vårt videre utviklingsarbeid. Rådenes utviklingsredegjørelser vil også inngå i det kunnskapsgrunnlaget vi arbeider ut fra. Det kan bli aktuelt med tilsvarende undersøkelser senere som følger opp aktuelle temaer.

På forhånd takk for hjelpen!

Frist

NSY ønsker innspillene fra de faglige rådene før utgangen av året, eksempelvis innsending 1 uke etter rådsmøte.

Kort om senteret

Partssammensatt styringsgruppe

Det er etablert en partssammensatt styringsgruppe tilknyttet senteret, som i første omgang har jobbet med viktige satsingsområder, herunder første innspill til FoU-aktiviteter.

Medlemmene i styringsgruppa består av representanter fra organisasjonene som sitter i SRY.

Forskning og utvikling

NSY skal etablere et analyseprosjekt for å få **oversikt over eksisterende kunnskapsgrunnlag og kilder med nøkkelinformasjon knyttet til fag- og yrkesopplæringen i Norge, samt identifisering av kunnskapshull.**

Basert på styringsgruppas innspill og kunnskapsgrunnlag vi er kjent med fra før, skal det også etableres et kunnskapsgrunnlag som viser **hvordan fag- og svenneprøvene gjennomføres i regionene.**

Begge prosjektene er i planleggingsfasen med mål om utlysning før nyttår.

Fra diskusjon i rådsmøtet:

Rådet er positive til ambisjonsnivået senteret har, og ønsker dem velkommen til å ta kontakt med rådet hvis ønskelig og ved behov. Rådet oppfordrer også senteret til å komme tilbake for innspill/diskusjon senere. Til spørsmålene i spørreundersøkelsen hadde rådet følgende innspill:

- Rådet oppfordrer senteret til å benytte utviklingsredegjørelsene som rådene leverte i fjor som kunnskapsgrunnlag i sitt arbeid. Senteret bør også vurdere om de kan bidra til å løfte utfordringene som skisseres opp i utviklingsredegjørelsene.
- Det er et ønske om at senteret kan bli en aktør partene kan ta direkte kontakt med ved behov.
- Senteret oppfordres til å drive med egen forskning, og ikke kun være en bestiller av forskning.
- I HO er flere fag yrkeskompetansefag. Et konkret forslag til tema for FoU-arbeid er å se på muligheten for å endre disse fagene til et ordinært 2+2-løp. I FRHO sin utviklingsredegjørelse fra oppnevningsperioden 2018 – 2021 ble dette belyst gjennom relevante innledere/aktører. Også i sist utviklingsredegjørelse var dette tema.
- Sett i lys av det enorme behovet for rekruttering og fagfolk i yrkene til HO, bør det være aktuelt å se på den store lekkasjen fra fagene – med henblikk på tiltak. Behovet for rekruttering gjelder riktignok alle fag og bransjer.
- Det kan være interessant å se på hvordan det jobbes med rekruttering i ulike regioner og i ulike fag, og hvorfor noen lykkes.
- Et annet forslag er å gå mer i dybden på begrepet «yrkesstolthet», og vurdere betydning dette har f.eks. når det kommer til rykte og rekruttering.
- Ulike aspekter ved språkufordringer kan være interessant forskningstema.
- Undersøkelse om anseelse av kompetansen fag- og yrkesarbeidere får gjennom lære kandidatordningen.

- Det er et kjønnsdelt arbeidsmarked som gjenspeiles i opplæringen. Det bør forskes mer på hvordan man kan bryte denne tendensen.
- Dilemmaet mellom excellence og inkludering i fag- og yrkesopplæringen.
- Yrkesfaglærerens identitet knyttet til kultur og rekruttering
- Y-veien og overganganger.
- Senteret oppfordres til å se til andre land, herunder Finland.
- Se på myter innen yrkesfagene, f.eks. at det er rådgiverne på skolene som har skylden for at få elever søker seg til yrkesfag.
- Aktuelle arenaer og aktører som NSY bør etablere kontakt med: Statsforvalteren, NOS

FRHO ber om utvidet frist for å svare, da 1 uke er for kort tid. Rådet sikter seg inn på å få sendt svarene inn før jul.

Vedtak

Fagansvarlig og AU sorterer innspillene under spørsmålene fra NSY i et Word-dokument. Dokumentet deles på rådets SharePoint-side, og alle rådsmedlemmene oppfordres til å fylle ut svar/innspill under spørsmålene. AU godkjenner før fagansvarlig sender det inn i Questback.

Sak 7-3-25: Orienteringer v/ AU og Udir

1. [Mandat og retningslinjer for samarbeidet mellom SRY, faglige råd og Utdanningsdirektoratet 2025–2029 | udir.no](#)

I henhold til vedtak i SRY og Udir videreføres mandatet for forrige oppnevningsperiode, med noen få justeringer. Det skal være en gjennomgang Mandat og retningslinjer i løpet av oppnevningsperioden.

- Årstall for oppnevningsperioden
- Oppdatert lenken til Utredningsinstruksen
- Lagt til at Udir har fått delegert myndighet for vg3-strukturen (kap. 6)

Kunnskapsdepartementet er beslutningsmyndighet og fastsetter alle endringer i den yrkesfaglige tilbudsstrukturen på vg1 og vg2, Utdanningsdirektoratet er beslutningsmyndighet og fastsetter endringer på vg3.

2. **Statistikk for voksne i videregående opplæring**

[Voksne i grunnopplæringen 2025 | udir.no](#)

[Søkere til videregående opplæring for voksne – utdanningsprogram | udir.no](#)

- Webinar – søkere til vgo og voksne **onsdag 21. januar kl. 1000-1045.**

3. **Aktuelle rapporter:**

- [Innføring av ECTS for høyere yrkesfaglig utdanning kan få store konsekvenser for fagskolene](#)
- [Nye stillinger for ikke-faglærte i pleie- og omsorgstjenestene](#)

4. **Fastsette datoer for rådsmøter for 2026:**

Uke 7: Digitalt møte. Onsdag. 11.februar.

Uke 16: Fysisk i Oslo. Torsdag 16. april.

Uke 24: Digitalt møte. Torsdag 11. juni.

*Ukene er valgt ut for å unngå seminar i februar, vinterferie og påskeferie.

5. Fagseminar for faglige råd - Grønn omstilling som fagovergripende tema i yrkesfagene

Utdanningsdirektoratet har sendt ut en invitasjon til fagseminar (4. og 5. februar) om grønn omstilling som fagovergripende tema i yrkesfagene.

Formålet med seminaret: Den nye fireårsperioden for rådene har startet. Dette seminaret har som mål å samle alle rådsmedlemmene og legge til rette for at deltakerne kan bli kjent, og åpne for erfaringsutveksling på tvers av råd og utdanningsprogrammer gjennom et felles tema. Seminaret skal også gi oss noen første holdepunkter for hvordan vi kan utvikle yrkesfagene fremover i møte med det grønne skiftet.

Om temaet: Seminaret er en oppfølging av utviklingsredegjørelsene fra de faglige rådene for perioden 2021 – 2025, der grønn omstilling var ett av hovedtemaene. Samtlige av de faglige rådene fremhevet grønn omstilling som en viktig driver for yrkesfagene fremover. Rådene viste spesielt til kompetansebehov innen sirkulær økonomi – herunder gjenbruk og ombruk, ressursbruk, samt bærekraftige materialer og råvarer.

På seminaret vil vi både invitere inn eksterne fagpersoner til å innlede om tematikken, løfte frem pågående endringer innen grønn omstilling i yrkesfagene og drøfte hvordan vi kan følge opp fagovergripende temaer i yrkesfagene fremover.

Vi vil bruke denne samlingen til å tenke høyt sammen og starte opp et utviklingsarbeid for å fange opp sammenfallende temaer og kompetansebehov på tvers av utdanningsprogram. Vi legger opp til aktiv deltakelse og gruppearbeid på tvers av faglige råd.

6. Endringer i rådenes sammensetning

Tord Reiersen Kommedal fra Utdanningsforbundet har trukket seg fra rådet.

Utdanningsforbundet jobber nå med å oppnevne en ny representant.

Kine Arnesen (Utdanningsforbundet) trer ut av arbeidsutvalget.

Vedtak

Saken tas til orientering. Rådet ønsker at AU sin sammensetning tas opp i neste rådsmøtet, ref. punkt 6 under orientering.

Sak 8-3-25: Eventuelt

- Leder av FRHO, Tonje Thorbjørnsen v/LO, orienterte om møte i Udir med avdelingsdirektør Anne Katrine Kaels (Udir) og alle lederne i de faglige rådene. Bakgrunnen for møtet var at rådene er i gang med en ny oppnevningsperiode, og at det er flere nye rådsledere. Blant annet ble utfordringen med å både være leder for rådet og være en aktør selv løftet. Det er ønskelig at man i slike møter inviterer hele AU. Rådsleder er ikke leder for rådsmedlemmene, men for møtet som sådan.
- Vibeke Scheele Moe, NHO, etterlyser oppdatering og en status i hudpleiesaken. Rådet støtter forslaget, og ber om at Udir orienterer om status i saken i neste rådsmøte.
- Avslutningsvis i møtet ble det vist en filmsnutt av Henrik som vant norgesmesterskapet i helsefagarbeider 2025.